

РЕШЕНИЕ

№ 411

гр. София, 13 октомври 2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и четвърти септември две хиляди и двадесет и пета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУМЕН ПЕТРОВ

ЧЛЕНОВЕ: ВАЛЯ РУШАНОВА

ЕЛЕНА КАРАКАШЕВА

при участието на секретаря Елеонора Михайлова и в присъствието на прокурора Б. Д., след като изслуша докладваното от съдия РУМЕН ПЕТРОВ наказателно дело № 660 по описа за 2025 г. и за да се произнесе взе предвид:

Касационното производство е по реда на чл. 346, т. 1 и сл. от НПК.

Образувано е по жалба на адвокат В. Ф., в качеството му на защитник на подсъдимия Н. П., против въззивно решение № 70/12.06.2025 г., постановено по внохд № 114/2025 г. по описа на Апелативен съд - Велико Търново.

В жалбата са изложени доводи по всички касационни основания, по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 1 - 3 от НПК. Според защитника при постановяването на въззивното решение са допуснати съществени процесуални нарушения, изразяващи се в неизпълнение задължението на съда по чл. 13, чл. 14 и чл. 107, ал. 5 от НПК. Твърди се, че възприетите фактически положения са установени въз основа на предположения, а не на базата на събрания доказателствен материал. Посочено е, че извършеното престъпление не представлява „особено тежък случай“, по смисъла на чл. 93, т. 8 от НК, като е поставен акцент относно отсъствието на изключително високата степен на обществена опасност на дееца, неправилно отчетените несъставомерни материални щети и квалифицираното от въззивния съд предхождащото деянието поведение на подсъдимия като хулиганство. При определяне на наказанието безкритично и в разрез с трайно установената съдебна практика изобщо не е отчетено или е минимизирано значението на младата възраст, направеното самопризнание, семейното положение и чистото съдебно минало на подсъдимия, въпреки че П. е съдействал на органите на досъдебното производство при разкриването на обективната истина и е имал безукорно процесуално поведение. При условията на алтернативност се претендира да се отмени въззивното решение поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд, подсъдимият да бъде оправдан относно квалификацията „особено тежък случай“ и да се намали размера на наложеното наказание или да се измени решението, като дължимата санкция се определи при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства.

В съдебно заседание подсъдимият Н. П. и защитникът адв. Ф. поддържат жалбата и настояват тя да се уважи по изложените в нея съображения.

Прокурорът от Върховна касационна прокуратура е на становище, че доводите на защитата са несъстоятелни, а въззивното решение като правилно и законосъобразно следва да се остави в сила.

Частните обвинители М. С. и Ц. М., редовно призовани, не се явяват.

Частните обвинители И. Д. и В. С., лично и чрез упълномощения повереник адв. А. Б., изцяло подкрепят заключението на прокурора и считат, че касационната жалба е напълно неоснователна.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и в пределите на своята компетентност съобразно чл. 347, ал. 1 от НПК, намери следното:

Касационната жалба е подадена в предвидения в чл. 350, ал. 2 от НПК срок, от процесуално легитимирана страна, по отношение на съдебен акт, подлежащ на проверка по реда на Глава двадесет и трета от НПК, поради което е допустима, но разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С присъда № 10/12.03.2025 г. по нохд № 344/2024 г., постановена от Окръжен съд - Велико Търново, подсъдимият Н. В. П. е признат за виновен в това, че на 11.11.2023 год., около 16:40 ч. на първокласен път 1-4 /София - Варна/, при км 135+800, на територията на община Велико Търново, с посока на движение от гр. Варна към гр. Велико Търново, при управление на МПС - л.а. „****“, модел „****“, с ДК № ****, ползван от него, но собственост на „*****“ - клон Пловдив, е нарушил правилата за движение по пътищата - чл. 21, ал. 1 от ЗДвП - като се движил със скорост от 165 км/ч., при разрешена за движение извън населено място от 90 км/ч. и предизвикал пътнo-транспортно произшествие с движещия се в същата посока към гр. Велико Търново л.а. „****“, модел „****“ с ДК № ****, управляван от Ф. И. С. от [населено място], с което по непредпазливост причинил смъртта му, като деянието представлява особено тежък случай, поради което и на основание чл. 343, ал. 1, б. „В“, изр. 2 вр. с чл. 342, ал. 1 от НК и при условията на чл. 54 от НК е осъден на пет години лишаване от свобода, което наказание е постановено да изтърпи при първоначален „общ“ режим, като на основание чл. 304 от НПК подсъдимият е оправдан да е извършил нарушение на чл. 42, ал. 2, т. 1 от ЗДвП. На основание чл. 343г от НК П. е лишен от право да управлява МПС за срок от пет години. С присъдата съдът се е разпоредил с веществените доказателства по делото, а в тежест на подсъдимия са възложени направените по делото разноси в размер на 17 274,16 лв. по сметка на ОД на МВР - Велико Търново и 3 797,5 лв. по сметка на окръжния съд.

По протест на прокурор от ОП - Велико Търново, жалба на частните обвинители и жалба на защитника на подсъдимия адв. Ф. е образувано внохд № 114/2025 г. по описа на Апелативен съд - Велико Търново. С постановеното по делото решение, предмет на настоящата касационна проверка, на основание чл. 334, т. 3 вр. с чл. 337, ал. 2, т. 1 от НПК е изменена първоинстанционната присъда като е увеличен размера на наложеното на подсъдимия наказание на девет години лишаване от свобода и постановеното лишаване от право да управлява МПС на единадесет години. Подсъдимият е осъден да заплати на частните обвинители сумата от 1 500 лв. разноси по производството.

При извършената касационна проверката не се констатираха формално заявените в жалбата, предвид липсата на дължимата конкретика, съществени нарушения на процесуалните правила. Въззивният съд е възприел изцяло установената от първоинстанционния състав фактическа обстановка, която не е оспорена от страните и законосъобразно е приел, че не е необходимо да бъдат събирани и проверявани нови доказателства. Аналитичната дейност е осъществена при спазване правилата, гарантиращи формалната правилност при изграждане на вътрешното му убеждение, като възприетата хронология - преди, по време и след настъпване на пътнo-транспортното произшествие, е изведена въз основа на валидно събрани и достоверни доказателствени източници. При отсъствието на

съществени противоречия в показанията на св. К. Н., св. Р. Р., св. А. К. - преки очевидци на случилото се на инкриминираната дата, изготвените и приобщените по надлежния ред технически експертизи относно изправността на двата автомобила, скоростта, с която са управлявани, механизмът и причините за възникналото ПТП, не може да се приеме за основателно голословното твърдение в жалбата, че установените правно значими факти и обстоятелства по делото почиват на предположения, поради което не са налице сочените от жалбоподателите процесуални нарушения на разпоредбите на чл.13, чл.14 и чл.107 от НПК. Неоснователно се явява и основното възражение в жалбата за допуснато нарушение на материалния закон, а именно отсъствието на квалифициращия признак на извършеното престъпление по чл. 343, ал. 1, б.,В“, изр. 2, във вр. с чл. 342, ал. 1, предл. 3 от НК - „особено тежък случай“. В теорията и в съдебната практика еднозначно е прието, че неговото наличие в нормите на особената част на Наказателния кодекс се преценява в съответствие с разпоредбата на чл. 93, т. 8 от НК, при който настъпилите вредни последици и наличните отегчаващи обстоятелства, разкриват изключително висока обществена опасност на деянието и дееца. Касационният състав напълно споделя и изцяло се солидаризира с така възприетата от предходните инстанции правна квалификация, тъй като детайлно са обсъдени начинът на осъществяване на самото деяние, тежестта на вината, личността на пострадалия и пр., въз основа на което с основание е прието, че с оглед обективните си свойства и елементи извършеното надхвърля обикновените случаи на същите такива престъпления. В настоящия казус обществената опасност на извършеното деяние действително е по-висока в сравнение с обикновените случаи на този вид транспортни престъпления и се отличава от тях, предвид изключително грубото нарушение на правилата за движение по пътищата, относно режима на скоростта, тъй като подсъдимият е управлявал автомобила със 165 км./ч., което е със 75 км./ч. над максимално разрешената скорост от 90 км./ч.. Същевременно това е станало при лоши метеорологични условия - облачно и мрачно време, при ситен дъжд и на мокра /хлъзгава/ настилка, засилен трафик в двете посоки, което предполага шофиране с повишено внимание и осъществяването на нерискови маневри, което не е съобразено от подсъдимия. При горепосочените атмосферни условия и състояние на пътното платно, последните 1 900 м. непосредствено преди самото местопроизшествие са изминати от подсъдимия за 48 секунди, със средна скорост от 142,49 км./ч. Нещо повече - около 20 минути преди настъпване на процесното ПТП, подсъдимият е отнел предимството на друг автомобил в гр. Лясковец и е създал опасност да удари паркираните автомобили по главната улица при занасянето му, с което П. е създал реална опасност за увреждане имуществото, живота и здравето на други участници в движението. Така установеното безразсъдно шофиране от страна на подсъдимия, с което са създадени предпоставки за настъпването на пътен инцидент непосредствено преди самото ПТП, с основание би могло да се квалифицира като непристойно, грубо нарушаващо обществения ред на пътя и изразяващо явно неуважение към обществото. Не могат да бъдат възприети и възраженията на защитата относно отчитането на причинените сериозни имуществени вреди от ПТП-то към обществената опасност на деянието, доколкото същите, макар и несъставомерни, се явяват в причинна връзка с деянието и не е извършено нарушение при съобразяването им от въззивната инстанция на базата на огледния протокол и приложения към него фотоалбум.

Напълно неоснователно е и възражението на защитата, че въззивната инстанция е пропуснала да обсъди наличието на изключително високата степен на обществена опасност на самия деец. През цялото време на управление на л.а.

„****“ на инкриминираната дата, от гр. Лясковец до мястото на катастрофата, подсъдимият е представлявал перманентна и значителна опасност за останалите водачи на МПС-та поради несъобразяване с ограниченията на скоростта в конкретните пътни участъци. Същевременно за по-малко от година и четири месеца, считано от 22.07.2022 г., когато подсъдимият е придобил СУМПС, до процесната катастрофа, станала на 11.11.2023 г., той е санкциониран седем пъти за превишаване на максимално разрешената скорост, един път за предизвикано ПТП, следствие движение с несъобразена скорост, като три от нарушенията са при условията на повторност, което го характеризира като системен нарушител на правилата за движение по пътищата, свързани най-вече със законно определения режим на скоростта. Не на последно място правилно е прието, че престъплението е извършено при по-тежката форма на непредпазливост- престъпна самонадеяност, което само по себе си завишава както обществената опасност на деянието, така и на дееца. В този смисъл, контролираният съд не се е отклонил от възприетите, съобразно чл. 93, т. 8 от НК и утвърдени в съдебната практика критерии.

Неоснователни се явяват и оплакванията, свързани с касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК, тъй като не се установява определеното наказание от девет години лишаване от свобода и единадесет години лишаване от правоуправление очевидно да не съответства на степента на обществената опасност на деянието и дееца и другите определящи отговорността обстоятелства. Касационният състав не констатира при индивидуализацията да е пропуснато някое от смекчаващите обстоятелства или да е подценено тяхното значение. Те са адекватно оценени от въззивния съд, който е отчел, че направеното самопризнание и „оказаното съдействие на етап“ досъдебно производство реално не е подпомогнало доказването на престъплението, установяването на неговия извършител, механизмът и причините за настъпването му. По отношение неотчитането на младата възраст като смекчаващо отговорността обстоятелство, следва да се отбележи, че към инкриминирания момент - 11.11.2023 г., подсъдимият е бил на 24 години и седем месеца, т.е. далеч от границата на непълнолетието и е имал достатъчно време да се изгради като личност, за да преценява кога с поведението си излага на риск живота и здравето на останалите водачи на пътя. Действително П. не е осъждан, преди да извърши настоящото деяние, но на 07.12.2022 г. той е признат за виновен в осъществяването на престъпление по чл. 354а, ал. 5 от вр. с ал. 3, т. 1 от НК, за което е освободен от наказателна отговорност по реда на чл. 78а от НК, с налагане на административно наказание глоба. Не представлява пропуск на въззивния съд неотчитането като смекчаващо отговорността обстоятелство наличието на жена и малолетно дете, доколкото подсъдимият е безработен и няма обективни данни по делото той да е трудово ангажиран, с легален източник на доходи, да осигурява издръжката им или да полага грижи за отглеждането и възпитанието на дъщеря си.

Следва да се има предвид, че извършеното деяние се характеризира с висока степен на обществена опасност с оглед настъпилите вредни последици, изключително грубото нарушение режима на скоростта, несъобразяване с конкретната пътна обстановка, метеорологичните условия на пътя, както и със застрашаването безопасността на останалите участници в движението. Посочените множеството предишни нарушения на правилата по ЗДвП, преобладаващата част от които /седем на брой/ са за превишаване на максимално разрешената скорост, в своята съвкупност налагат извода, че процесното деяние не е инцидентна проява на несъобразяване с нормативно установените правила, а е реализация на тяхната неизбежна кулминация, за което административно-наказателната отговорност не е оказала необходимото поправително и възпитателно въздействие. В този смисъл

определеното при условията на чл. 54 от НК наказание, при баланс, с лек превес на отегчаващите отговорността обстоятелства, е справедливо и в максимална степен ще съдейства за постигане на визираните в чл. 36 от НК цели, поради което неговото намаляване би било проява на необосновано снизхождение.

По изложените съображения обжалваното въззивно решение като правилно и законосъобразно следва да се остави в сила, поради което и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ в сила въззивно решение № 70/12.06.2025 г., постановено по внохд № 114/2025 г. по описа на Апелативен съд - Велико Търново.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: